

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Зеленський підписав закон про набуття чинності угоди з ЄС щодо участі України у програмі «Креативна Європа». – Валерія Буняк](#)

[росіяни пошкодили Національну кіностудію імені Довженка у Києві. – Анастасія Большакова](#)

Медіа

[Половина респондентів в Україні та майже 60% опитаних за кордоном загалом довіряють українським новинам, – «Опора». – Валерія Буняк](#)

Фестивалі

[У Лісабоні відбувся перший фестиваль сучасного українського кіно та відеоарту PROMIN'. – Ропасва Жанна](#)

[У Львові стартував фестиваль «Файне місто». – Ярина Коваль](#)

Візуальні мистецтва

[Картини тернопільського художника Івана Марчука продали на престижному аукціоні Bonhams за \\$54 тис. – Ірина Михайленко](#)

[Насильство, ідентичність та напруга: виставки українського мистецтва, які варто відвідати у серпні. – Яна Качковська](#)

[«ОАЗА?» у Львові – виставка, що рве шаблони українського артсередовища. – Софія Турко](#)

[Завершується опенкол на Лабораторію кураторства «Між контурів». – Антон Малиновський](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[7 причин відвідати фестиваль Кіно сусідів в Ужгороді. – Марічка Максимець](#)

[Український серіал «Потяг» увійшов до короткого списку фестивалю International Streaming Festival. – Мар'яна Зінченко](#)

[Фільм «Шептицький. Між війною та вірою» вже доступний до перегляду: чому його варто подивитися. – Христина Кобак](#)

[Андрій Терентьєв: про українське кіно на світових фестивалях і онлайн у липні. Твій щомісячний кіногід. – Андрій Терентьєв](#)

Література. Книговидання

У Харкові заснували книжковий «Літературний Ярмарок»

Музейна справа

АРМА передасть 149 картин Медведчука до Національного художнього музею України. – Дмитро Михайлов

Бруклінський музей змінив «росію» на «Україну» в підписі до картини Рєпіна, – історикиня мистецтва Семенік. – Оксана Ліховід

Охорона культурної спадщини

Будівлю Хмельницької міської ради внесли до Державного реєстру нерухомих пам'яток. – Юлія Фишук

Прикраса давньоруської модниці: на Волині знайшли намисто княжої доби. – Тетяна Бугаєнко

На Тернопільщині вимагають уберегти від знищення кургани епохи бронзи. – Зоряна Яремишин

«Одна із перлин Запорізького краю»: внаслідок атаки рф на Біленьке пошкоджена старовинна садиба Миклашевських. – Анастасія Губіна, Світлана Гарбузова

Закордонні українці

Перша в Естонії українськомовна радіостанція Druzi перебуває на межі зникнення через брак грошей. – Діана Горон

Гранти, найманці, ракети: хто стоїть за інституцією Scuola Piccola Zattere

Загальні питання

Зеленський підписав закон про набуття чинності угоди з ЄС щодо участі України у програмі «Креативна Європа». – Валерія Буняк

Президент України В. Зеленський підписав закон про ратифікацію Угоди між Україною та ЄС про внесення змін до Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі «Креативна Європа» (2021–2027). Як зауважили в Міністерстві культури та стратегічних комунікацій, тепер українські учасники зможуть брати участь у всіх програмах та отримувати гранти від ЄС на реалізацію міжнародних культурних ініціатив, як-от театральні вистави, фестивалі, виставки, музичні проєкти, переклад та популяризація української літератури, підтримка кіно, дизайну, архітектури, відеоігор тощо. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/243101/2025-08-01-zelenskyy-pidpysav-zakon-pro-nabuttya-chynnosti-ugody-z-ies-shchodo-uchasti-ukrainy-u-programi-kreatyvna-ievropa/>

росіяни пошкодили Національну кіностудію імені Довженка у Києві. – Анастасія Большакова

Внаслідок масованої атаки на Київ, у ніч на 31 липня, було пошкоджено територію Національної кіностудії імені Олександра Довженка. У Державному агентстві України з питань кіно зазначили: «Під час ранкового ракетного удару було пошкоджено виробничі приміщення студії та частково – приміщення готелю. Вибухова хвиля вибила близько 90 вікон. Наймасштабніші руйнування від початку повномасштабного вторгнення, проте на щастя – без людських жертв». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/rosiyani-poshkodili-kinostudiyu-imeni-dovzhenka-u-kiyevi-309519/>

Медіа

Половина респондентів в Україні та майже 60% опитаних за кордоном загалом довіряють українським новинам, – «Опора». – Валерія Буняк

Найпопулярнішим джерелом новин для опитаних в Україні стали канали і сторінки українських медіа в соцмережах та месенджерах, а серед респондентів за кордоном – новинні канали та сторінки в соцмережах та месенджерах, тобто агрегатори новин. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/243095/2025-07-31-polovyna-respondentiv-v-ukraini-ta-mayzhe-60-opytanykh-za-kordonom-zagalom-doviryayut-ukrainskym-novynam-opora/>

Фестивалі

У Лісабоні відбувся перший фестиваль сучасного українського кіно та відеоарту PROMIN'. – Ропасва Жанна

25–27 липня у центрі Лісабона, у кінотеатрі Cinema São Jorge, пройшов фестиваль PROMIN'. Це перша у Португалії подія, присвячена сучасному українському кіно та відеоарту. У програмі – фільми, відеороботи та дискусії,

що об'єднали митців, режисерів, дипломатів, журналістів та глядачів, які прагнули глибше пізнати сучасну Україну. Команда вже працює над наступним випуском PROMIN', розширюючи програму та партнерства задля посилення культурного зв'язку між Україною та світом. Докладніше:

<https://bit.ua/2025/07/u-lisaboni-vidbuvsya-pershij-festyval-suchasnogo-ukrayinskogo-kino-ta-videoartu-promin/>

У Львові стартував фестиваль «Файне місто». – Ярина Коваль

1 серпня на території !FESTrepublic вже втретє у Львові стартував фестиваль Faine Misto. Цього разу його мета – зібрати 35 мільйонів гривень для придбання 10 кейсеваків. Цьогорічна програма імпрези передбачила участь у ній понад 50 артистів. Серед хедлайнерів – «Жадан і Собаки», «Один в каное», «Фактично Самі», «Курган & Agregat», Vivienne Mort та ін. Фестиваль, який цього року має гасло «На зламі епох», триватиме до 3 серпня. Докладніше:

<https://zahid.espresso.tv/kultura-u-lvovi-startuvav-festival-fayne-misto>

Візуальні мистецтва

Картини тернопільського художника Івана Марчука продали на престижному аукціоні Bonhams за \$54 тис. – Ірина Михайленко

Дві картини («Місячна ніч» та безіменна з колекції «Нові експресії») відомого митця та засновника техніки «пльонтанізм» І. Марчука виставили на міжнародному аукціоні Bonhams у США. Їх придбано за 30 та 24 тисячі доларів. Докладніше:

<https://zahid.espresso.tv/novyny-ternopilschyny-kartini-legendarnogo-khudozhnika-z-ternopilshchini-ivana-marchuka-vistavili-na-prestizhnomu-svitovomu-auksioni>

Насильство, ідентичність та напруга: виставки українського мистецтва, які варто відвідати у серпні. – Яна Качковська

Добірка виставок українського мистецтва, які можна відвідати у серпні в Києві, Дніпрі, Харкові, Львові, Хмельницькому, Маямі та Осаці. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1078307-nasilstvo-identichnist-ta-napruga-vistavki-ukrainskogo-mistectva-aki-varto-vidvidati-u-serpni/>

«ОАЗА?» у Львові – виставка, що рве шаблони українського артсередовища. – Софія Турко

У львівському Палаці мистецтв відкрито виставку «ОАЗА?» – колективний проєкт 39 молодих українських митців, «які створюють унікальний візуальний діалог на межі особистого й суспільного, запрошуючи глядачів поринути у багатогранний світ сучасних артекспериментів». Докладніше:

<https://zahid.espresso.tv/kultura-oaza-u-lvovi-vistavka-shcho-rve-shablони-ukrainskogo-artseredovishcha>

Завершується опенкол на Лабораторію кураторства «Між контурів». – Антон Малиновський

Українсько-данський молодіжний дім спільно з мистецтвознавицею та незалежною кураторкою А. Сегал організовує Лабораторію кураторства «Між

контурів». Мета – сприяти професійному розвитку молодих кураторів і кураторок з різних регіонів країни та підтримати обмін досвідом у мистецькому середовищі. У програмі – онлайн-модуль (25 серпня – 3 вересня) та офлайн-інтенсив у Києві (4–7 вересня). Учасники й учасниці візьмуть участь у серії лекцій, обговорень і воркшопів, відвідають культурні інституції, розроблять власну кураторську ідею та зможуть отримати фінансування на реалізацію виставкового проєкту у своєму місті. Докладніше про умови участі:

<https://lyuk.media/news/curatorial-laboratory/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

7 причин відвідати фестиваль Кіно сусідів в Ужгороді. – Марічка Максимець

6–10 серпня в Ужгороді проходитиме 4-й щорічний міжнародний кінофестиваль «Кіно сусідів», де покажуть фільми зі Словаччини, Угорщини, Чехії, Австрії, Польщі та Румунії. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/kino-susidiv-reasons/>

Український серіал «Потяг» увійшов до короткого списку фестивалю International Streaming Festival. – Мар'яна Зінченко

Режисер драматичного серіалу «Потяг» В. Яношук – серед претендентів на звання найкращого режисера на фестивалі International Streaming Festival (IFS), який проходитиме 22–25 серпня у місті Пусан (Південна Корея). Журі обрало український серіал, створений за державного фінансування, серед 145 робіт зі всього світу. «Потяг» – чотирисерійна історія про бригаду евакуаційного потяга «Укрзалізниці», який рятував українців у перші дні повномасштабного вторгнення росії в Україну. Фільм уже здобув перемогу на фестивалі Italian Global Series Festival як найкращий мінісеріал та отримав премію Гільдії сценаристів України. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/243079/2025-07-31-ukrainskyy-serial-potyag-uvyishov-do-korotkogo-spysku-festyvalyu-international-streaming-festival/>

Фільм «Шептицький. Між війною та вірою» вже доступний до перегляду: чому його варто подивитися. – Христина Кобак

Стрічка «Шептицький. Між війною та вірою» досліджує рішення митрополита Андрея Шептицького в період 1939–1944 років, підкреслюючи його вплив на українську спільноту. Створений командою Prosto Production фільм включає інтерв'ю з провідними дослідниками та родичами Шептицького, і вже доступний для перегляду на YouTube. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/film-sheptitskiy-mizh-viynoyu-viroyu-de-divitis-onlayn_n2883587

Андрій Терентьев: про українське кіно на світових фестивалях і онлайн у липні. Твій щомісячний кіногід. – Андрій Терентьев

Автор, режисер ігрового та неігрового кіно, засновник кіноклубу «Космофільм», зібрав найяскравіші кіноподії липня та рекомендації онлайн релізів українських стрічок. Докладніше:

Література. Книговидання

У Харкові заснували книжковий «Літературний Ярмарок»

29–31 серпня у Харкові пройде «Літературний Ярмарок». Назва фестивалю відсилає до однойменного журналу початку ХХ століття. Головна сцена діятиме як радіостудія, де можна буде послухати розмови з С. Жаданом, М. Савкою, В. Кіпіані та іншими авторами. А в ярмарку візьмуть участь видавництва з усієї країни. У програмі – зустрічі з авторами, презентації та продаж книжок, лекції з історії та культури тощо. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/u-harkovi-zasnuvaly-knyzhkovyj-literaturnyj-yarmarok/>

Музейна справа

АРМА передасть 149 картин Медведчука до Національного художнього музею України. – Дмитро Михайлов

Агентство з розшуку та менеджменту активів (АРМА) передасть 149 арештованих творів мистецтва, що належали родині екснардепа-зрадника В. Медведчука, до Національного художнього музею України. Йдеться про картини, ікони та інші твори, які визнано культурною цінністю за результатами експертної оцінки, проведеної у 2024 році фахівцями музею за ініціативи АРМА. Серед авторів – класики закарпатської школи: Й. Бокшай, Г. Глюк, А. Ерделі. «Ця передача стала можливою завдяки змінам до Закону України „Про АРМА”, які набули чинності 30 липня 2025 року. Відтепер Агентство може передавати активи, що мають культурну цінність, до державних музеїв, бібліотек, заповідників та архівів без конкурсної процедури – за рішенням Кабміну», – додали у відомстві. Докладніше:

<https://suspilne.media/1080221-arma-peredast-149-kartin-medvedcuka-do-nacionalnogo-hudoznogo-muzeu-ukraini/>

Бруклінський музей змінив «росію» на «Україну» в підписі до картини Рєпіна, – історикиня мистецтва Семенік. – Оксана Ліховід

«Насправді справа була не тільки в національності та ідентичності І. Рєпіна, а й у тому, що ця картина – це пейзаж із Чугуєва, і Рєпін власноруч написав, що це саме Чугуїв. Але чомусь у цьому американському музеї вказали назву „Зимовий пейзаж – росія”, хоча це місце – Чугуїв», – зазначила історикиня мистецтва О. Семенік. За словами мистецтвознавиці, з Бруклінським музеєм також відбувалася комунікація і щодо того, що Рєпін був у них позначений як російський художник. Тепер вони взагалі прибрали згадку про національність і залишили лише місце народження та смерті. «Так часто роблять музеї, намагаючись уникнути конфліктів. Щодо назви цієї картини, ми дуже довго це обговорювали – комунікація з ними розпочалася ще у 2023 році. У них пішло два роки на те, щоб нарешті внести ці зміни», – додала Семенік. Джерело:

<https://espresso.tv/kultura-bruklinskiy-muzey-zminiv-rosiyu-na-ukrainu-v-pidpisi-do-kartini-repina-istorikinya-mistetstva-semenik>

Охорона культурної спадщини

Будівлю Хмельницької міської ради внесли до Державного реєстру нерухомих пам'яток. – Юлія Фищук

Міністерство культури та стратегічних комунікацій внесло будівлю Хмельницької міської ради до Державного реєстру нерухомих пам'яток. Докладніше:

<https://suspilne.media/khmelnytskiy/1080157-budivlu-hmelnickoi-miskoi-radi-vnesli-do-derzavnogo-reestru-neruhomih-pamatok/>

Прикраса давньоруської модниці: на Волині знайшли намисто княжої доби. – Тетяна Бугасько

Під час археологічних досліджень у місті Володимир на Волині знайдено скляне намисто княжої доби, повідомив директор адміністрації державного історико-культурного заповідника у Луцьку В. Баюк. Прикрасу виявлено в одному з об'єктів у межах Окольного міста XII–XIII століть. Воно доволі добре збереглося. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/society/na-volini-u-volodimiri-znayshli-namisto-knyazhoji-dobi-309530/>

На Тернопільщині вимагають уберегти від знищення кургани епохи бронзи. – Зоряна Яремишин

Кургани, які виявлено в Чортківському районі, належать до епохи бронзи – ранньозалізного часу, який датується II–I тис. до н. е. У 2017 році Міністерство культури внесло два кургани з Тернопільщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Археологічним об'єктам присвоєно категорію місцевого значення. Однак прокурори з'ясували, що Монастирська територіальна громада не уклала відповідний охоронний договір на ці об'єкти. Тож вони звернулися до суду. Докладніше:

https://zaxid.net/na_ternopilshhini_vimagayut_vberegiti_kurgani_epohi_bronz_i_vid_znishhennya_n1615968

«Одна із перлин Запорізького краю»: внаслідок атаки рф на Біленьке пошкоджена старовинна садиба Миклашевських. – Анастасія Губіна, Світлана Гарбузова

Внаслідок авіаобстрілу рф села Біленьке на Запоріжжі дістала пошкоджень Садиба Миклашевських – старовинний маєток XIX століття, котрий належав козацькому старшинському роду Миклашевських. Це пам'ятка архітектури, містобудування та історії місцевого значення. Докладніше:

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/1078845-odna-iz-perlin-zaporizkogo-krau-vnaslidok-ataki-rf-na-bilenke-poskodzena-starovinna-sadiba-miklasevskih/>

Закордонні українці

Перша в Естонії українськомовна радіостанція Druzi перебуває на межі зникнення через брак грошей. – Діана Горон

Започаткована українцями в Естонії радіостанція Druzi, яка мовить в інтернеті й у FM-діапазоні, опинилася на межі зникнення через брак грошей, розповів голова правління Ukraina Media Druzi Володимир Паламар. За його словами, радіо Druzi створили волонтери з української діаспори після повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Мета проекту – боротися з російським контентом та російською пропагандою. Спершу радіостанція мовила лише онлайн, але згодом отримала частоти в кількох естонських містах, зокрема у столиці країни – Таллінні. Крім цього, радійники виграли частоти в цифровому радіодіапазоні DAB+. «російські ЗМІ в Естонії не називали війну війною й казали, що „не все так однозначно”. І ці наративи, звісно, впливають на українську громаду. Згодом ці наративи ставали дедалі агресивнішими», – сказав Паламар. За його словами, радіо, яке створили українці, стало майданчиком для поширення правдивої інформації та розвінчання популярних міфів. Паламар розповів, що у створенні радіостанції допомагали й естонський народ, й уряд Естонії. Водночас тепер мовнику бракує грошей. «Війна продовжується і є інші виклики як для естонського уряду, так і для нас. Нашу радіостанцію було створено як некомерційну волонтерську організацію. Ми отримали ліцензію та існували за рахунок пожертв і волонтерської роботи. Це давало можливість нам бути в етері. Але настав час, коли ми більше не спроможні платити державній компанії за оренду передавачів», – пояснив Паламар. За його словами, наразі радійникам потрібно 5 тисяч євро. Щоб зберегти команду, радіостанція припинила трансляції у FM-діапазоні. Але розраховує їх відновити, якщо на це будуть кошти. Джерело:

<https://detector.media/infospace/article/243096/2025-07-31-persha-v-estonii-ukrainomovna-radiostantsiya-druzi-perebuvaie-na-mezhi-znyknennya-cherez-brak-groshey/>

Гранти, найманці, ракети: хто стоїть за інституцією Scuola Piccola Zattere

У липні фундація Scuola Piccola Zattere у Венеції оголосила конкурс на стипендію для митців та культурних діячів. Інформація про цю можливість швидко поширилася українським медіапростором – її публікували профільні ЗМІ та культурні інституції. Власницею цієї інституції є В. Міхельсон – донька російського олігарха Л. Міхельсона, одного з головних бенефіціарів російського енергетичного сектору та соратника путіна. Подібні гранти не можна розглядати поза контекстом війни росії проти України, спроб відбілювання репутації росіян за кордоном та легітимізацією культурних інституцій, що напряду пов'язані з тими, хто фінансує російську агресію. Розповідається про те, ким є Л. і В. Міхельсони, як пов'язані між собою фонд V–A–C, Scuola Piccola Zattere та «Дом культури „ГЕС-2”», а також чому ці інституції – частина масштабної репутаційної гри. Докладніше:

<https://artslooker.com/hranty-naymantsi-rakety-khto-stoit-za-instytutsiieiu-scuola-piccola-zattere/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm